

OKRUŽNI SUD SJEDINJENIH
AMERIČKIH DRŽAVA, OKRUG NEW JERSEY
Presuda od 12. VIII 1981.

GAF International Corporation of New York
v. Dart Containerline Company Limited, et al.

"KLAUZULA PARAMOUNT"

Američki Zakon o prijevozu robe morem (COGSA) predviđa da se njegova primjena može ugovorom proširiti na vrijeme prije ukrcaja i poslije iskrcaja tereta s broda - Unošenjem klauzule Paramount u teretnicu može se ograničiti brodarova odgovornost za oštećenje tereta koji je ukrcao prema teretnici "od kuće do kuće", kad je navodno neispravan kontejner, pribavljen od strane broдача, popustio za vrijeme prekrcavanja, nakon iskrcaja u luci odredišta

U ovom postupku tužitelj je krcatelj koji od broдача traži naknadu štete. Tuženi pak broдар traži da se međupresudom prizna njegovo pravo na ograničenje eventualne odgovornosti za oštećenje robe, jer mu to pravo tužitelj osporava.

Medju strankama činjenice ovog slučaja nisu sporne. Teret o kojem se radi sastojao se od 75 bačava sredstva za zaštitu bilja koje je tužitelj prema klauzuli FAS predao na kontejnerski prijevoz "od kuće do kuće", a čiji se pomorski dio trebao završiti u Bremenu. 26. veljače 1979. Firma Global Terminal and Container Services, radeći za tuženika, dovezla je tužitelju prazan kontejner od 40 stopa, taj je kontejner tužitelj napunio robom koju je trebalo prevesti i sljedeći ga dan vratio Global Terminalu. 28. veljače 1979. izdana je čista teretnica prema kojoj će brod Dart Europe prevesti navedenu robu do Bremena. Međutim, brod je iskrcao kontejner u Hamburgu, tako da ga je tuženi trebao kopnenim putem prevesti u Bremen. I dok je kontejner prenošen po Hamburškoj luci, otvorilo mu se dno i bačve s teretom rasule su se i razbile. Sud je morao utvrditi da li se

ograničenje odgovornosti, sadržano u Zakonu o prijevozu robe morem (COGSA), može primijeniti ili ne.

COGSA ograničuje odgovornost broдача za oštećenje ili gubitak tereta na 500 dolara po koletu, ukoliko nije izjavljena veća vrijednost ili dogovoren viši iznos ograničenja. Tuženik se poziva na navedeno zakonsko ograničenje svoje odgovornosti, jer je ono uneseno u teretnicu. Tužitelj ga, naprotiv, osporava, tvrdeći da je do štete zapravo došlo u trenutku kad mu je tuženi dopremio neispravan kontejner, što znači prije početka vremena na koje se primjenjuje Zakon.

Sud je utvrdio sljedeće: COGSA se primjenjuje na ugovore o prijevozu robe morem "u ili iz luka Sjedinjenih Američkih Država, u međunarodnoj trgovini", i to u vremenu od ukrcaja robe u brod do iskrcaja s broda. Nadalje, COGSA dozvoljava strankama da produlje vrijeme njegove primjene na period prije ukrcaja i poslije iskrcaja robe, što su stranke u ovom slučaju i učinile unošenjem klauzule Paramount u teretnicu. Ta klauzula navodi da će se COGSA primjenjivati "u lukama prije ukrcaja i nakon iskrcaja s broda". Budući da je među strankama nesporno da je šteta na teretu nastala u luci iskrcaja, ne može se prihvatiti tužiteljeva tvrdnja da je za štetu presudan trenutak kad mu je dostavljen neispravan kontejner radi krcanja, dakle prije nego što se ograničenje odgovornosti prema Zakonu moglo primijeniti.

Da se Sud priklonio tužitelju, zaobišao bi upravo jedan od bitnih ciljeva Zakona, a to je postizanje ravnoteže između onih interesa koji žele broдача osloboditi odgovornosti za sve zahtjeve koji se osnivaju na nemarnosti, i onih koji ga žele učiniti odgovornim za sve posljedice svake nemarnosti.

Sud je, prema tome, udovoljio zahtjevu tuženika za ograničenje odgovornosti, a otklonio tužiteljev protuzahjev.